

ABSTRAKT

Veronika Pavlíčková

Historický vývoj laboratorních metod, historie a současnost biochemických laboratorních vyšetřovacích metod

Bakalářská práce

Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Zdravotní laborant

Cíl: Cílem bakalářské práce je zachytit okolnosti vzniku, etablování a postupného vývoje laboratorních metod především biochemických, v kontextu dějin lékařství a historického vývoje přírodovědného poznání. Obsahově se práce zaměřuje na objasnění podmínek vzniku laboratorních metod jako zásadního kvalitativního obratu a posunu v medicínské diagnostice. Cílem práce je rovněž objasnění podílu významných osobností na vzniku a prosazení laboratorních metod, to vše v aplikaci na českou (československou) medicínskou minulost. V návaznosti na tento metodický postup je dalším cílem práce zachycení současného stavu biochemického oboru, používané metody, v neposlední řadě potom místo a úloha v medicíně současnosti.

Hlavní poznatky: Snaha zkoumat biologický lidský materiál, jako důležitý prvek diagnostiky, provází vývoj medicíny od nejstarších dob. Dlouhou dobu však možnosti zkoumání těchto látek byly redukovány na smyslové pozorování a srovnávání. Zřejmě nejstarší a nejrozšířenější metodou je uroskopie.

Nové prostory pro tuto činnost se vytvořily v souvislosti s nástupem iatrochemie a iatrofyziky. Od poloviny 19. století se pak začaly objevovat biochemické laboratorní metody. Jejich prosazování do medicínské praxe však bylo pozvolné, chyběly především odborníci a omezený byl i počet odborných laboratorních pracovišť. K posunu dochází ve světovém měřítku až po 1. světové válce, v českých (československých) podmínkách obrat a rozvoj biochemických laboratorních metod je možné položit do přelomu 40. a 50. let. Laboratorní vyšetřovací metody se postupně prohlubovaly a zdokonalovaly, zvětšovala se jejich škála a hlavně se šířily do celé sítě zdravotnických zařízení. S tím souvisí i zavedení systému do profesní přípravy odborníků.

V současné době biochemické laboratorní metody tvoří neodmyslitelnou a naprosto nepostradatelnou součást medicínské diagnostiky.